

לשימרון פרס וליצחק שמיר יש אינטרס משותף — ולמעשה קיים ביניהם שיתוף פעולה מלא

אם הכל יתנהל כשורה, יופיעו בראש שני הגושים הגדולים בכחירות לכנסת ה-11 שני משולשים, הדומים זה לזה בצורה מרהיבה.

בראש כל אחד משני המשולשים יעמוד ישראלי ותיק ממוצא פולני. גם שימרון פרס וליצחק שמיר יוצאי פולין וגם יצחק שמיר יוצאי פולין יעמדו בראש שני המשולשים.

מסתבר למנהיג יוצאי פולין עומדים בשני המשולשים צבר, חנוך ארזי ישראלי המועבתי (יצחק רבין מכאן ואריאל שרון מכאן), שניסה לשווא להגיע אל הכחורה ומתלבט מיקצועי יוצאי אמרוקו, שלא ידע אם להתמודד או לא (רויד לוי, ילידי אמרוקו, מכאן, יצחק נבון, ילידי אמרוקו, בן למישפחה יוצאי אמרוקו, מכאן).

האם רמון זה הוא מיקרי — או שהוא מבטא מגמות עמוקות יותר בחברה הישראלית?

בדיחה שכזאת. הומוריסט ישראלי (מייק קירשן בגרוסלם פוסט) הציע השבוע סידור אחרי: שמימי ופרס יעמדו בראש מפלגה אחת, שתהיה בשילטון, וששרון ריבין לוינבון יעמדו בראש מפלגה יריבה, שתהיה באופוזיציה. אחרי תקופת כהונה אחת, טען, אפשר יהיה להחליף את היוצרות, וחוזר חלילה.

זה נשמע כבדיחה — אך אין זה כך. כי שיתוף הפעולה שמיר-פרס הוא עובדה קיימת, ויש לו השלכה חשובה לגבי העתיד.

לפרס שמיר היה אינטרס משותף להקדים את הבחירות ככל האפשר. כדי למנוע התמודדות במפלגותיהם הם הצליחו. פרס חיסל במכה אחת את כל יריביו (ראה מיסגרת), ואילו שמיר חיסל את סיכווייהם של אריאל שרון, ולמעשה גם של רויד לוי.

במערכת הבחירות הצפויה ישתפו שמיר ופרס פעולה כדי לחסל את הסיכויים של כל המפלגות האחרות — מהדמיין, מהשמאל והמאמצע וקריאתיהם תהינה הוזה: להצביע בעד אחד משני הגושים הגדולים, ולשים קץ לסחטנות.

כזה אין העניין מסתיים. אין זה סוד שבשני הגושים יש נטייה חזקה להקים אחרי הבחירות קואליציה של המערך והליכוד. יהיה מי שיהיה המנצח בבחירות, לפי מיספר המנדטים — ראיתי עוד כמה אנשים עם אקדחים. כל אחד הסתכל על השני בחשד ולא ידעו במי לירות... אלי כהן, שירה לדרכיו בתוקף, אך נפצע כאשר התפוצץ אחד הרימונים ונפגע מרסיס במוטו, אמר את מה שלא העזו לומר בגלוי מפקדי המישטרה וכוחות הביטחון.

ברגע שהתחילה ההתקפה בירושלם, יצאו רוב כעלי החנויות והמישרדים כפינת החנויות יפו המלך (המשך בעמוד 8)

נבון, שרון וכל השאר

פרס עם נבון: ניצחון

שמיר עם שרון: מי יפעיל את בגין?

סיפור שפיזור הוא מרתק, מחנה נבון התנהל בשנה האחרונה כמעין יחידת מילואים, אותה אייש רק איש קבע אחד, ח"כ עוזי ברעם. היה ברור לכל, שאם נבון יגלה נכונות כלשהי להיאבק, גייס ברעם את המחנה כולו, וכאן ימלא שפיזור, שנטר טינה עצומה לפרס, תפקיד מרכזי.

שפיזור כעס על פרס, שהפר את הבטחתו לתמוך בו כמועמד לתפקיד מוזכר המיפלגה אחרי בחירות 1981, והעביר את תמיכתו לחייה ברילב. אך איבתו הקשה לפרס היתה מהולה תמיד בהערכה עמוקה. שפיזור טען שפרס ייאבק על חייו עד הסוף, ושהניסיונות להרחיקו ייתקלו בקשיים רבים. הוא

בסניפים, ושפרישתו של יצחק נבון מהמירוץ פגעה אף היא כלו. כישלונו הצורב במרכז, לפני חודשים אחדים בלבד, מהווה תזכורת מתמדת, שלהתמודדות יש גם מחיר כבד. חברים בכירים במפלגה סבורים ששמיר יצליח להתמודד עם שימרון פרס. מדוע חייבים ליצור אווירת פירוד בחרות, אחרי ההסדרים בברכישלום, שהושגו במיפגת העבודה?

אין ספק שההצלחה של פרס למנוע התמודדות מעוררת קינאה בקרב אנשי שמיר. מש" קופים תיארו השבוע את פרס כאמון המניפולציות המיפלג. תיות, העולה בתחום זה אפילו

את כוונתם להפעיל את בגין רווקא נגד מועמדותו. להעולם הזה נודע שכמה מאנשי שמיר, וביניהם ח"כ רוני מילוא, מנסים להוציא מבגין הצהרה מפורשת נגד אריאל שרון.

הם אינם מקווים לתמיכה מפורשת בשמיר. מסיבה לא ידועה נטר בגין טינה קשה ליורשו, ומסרב באורח עיקבי להיפגש עמו, ובעיקר להעניק לו מעמד של יורש מוכר גם כמנהיג התנועה.

אין לדעת עם מדובר בתיקוה טמירה של בגין להתאושש, או אולי בתיסמונת בוגריון-אשכול. יש המדברים שבגין נשבר ממסקנות ועדת כהן נגדו, ורואה עתה בחומרה את העובדה שאישים אחרים, שגונו על-ידי הוועדה, כמו שמיר ושרון, ממשיכים בפעילותם הציבורית.

אמנם, הוא עצמו אינו מתבטא בנושאים אלה, גם ברגעי הצלילות שלו ליד הטלפון, אבל יחסו הקר לשמיר הוא כנחיתת עוברת. אחד ממקורביו טען בשיחה עם העולם הזה, שבגין כועס על יחסו הקר, כמעט העויני, של שמיר לעוזרו הנאמן, יחיאל קרישאי. ההתבטאויות בעיתונות על הרהר בגיניציה של מיישר ראשיה המשלה עשו אף הם את שלהן.

מיגוון הסיבות האלה גרמו לכך שאנשי שמיר אינם חולמים על הצהרה פומבית של בגין לטובת מנהיגים. **אמאציו של מזכיר הממשלה לה, דן מרדור, לגשר בין השני יום נבשלו, ומקור המקורב לראשיה המשלה לעבר אף מסר שחל שינוי לרעה, התקרר רות, ביחסו של בגין למרדור, בשל נאמנותו הכפולה.**

כל זה אינו משהה את העובדה שעיקר טינתו של בגין שמורה לשרון.

בתחילת השבוע נקט השר אריאל שרון צעד טאקטי מכריע למדי, שהתקבל על-ידי אנשי יצחק שמיר בחריקת-שיניים גלויה. שרון נאבק, מזה זמן רב, על נפשם של אנשי בגין כנגד בתנועה. כל היסוסיו של סגן-ראשיה המשלה, רויד לוי, נובעים מהצלחתו המרשימה של שרון כמתון הארוך שלו בסניפי חרות.

מי שעקב אחרי הפועותיו של שרון יודע, שהוא לא פסח אף על תרגיל פופוליסטי אחד, כדי לשכנע את קהל-שומעיו שהוא אינו אלא יורשו הטיבעי של מנהיגם החולה. שרון הופיע ככל אירועי-היכרון הקשורים במחצות האומניות, כאילו לא היה אישה הגנה, שחרף שקריו לא מחה מעולם נגד הסיוון. שרון נהג לבנות את בגין בגלוי, בעיקר בתקופה שהאיש כיהן גם כשר-הביטחון. עתה גיבש שרון את הנוסחה הבדוקה להצלחה בהופעותיו בתנועה: רימום שמו של בגין במינוח כמעט רתי, השמצת יריביו בסיגנון אלים, הצגת האופוזיציה כמשיע-האוייב, הבטחות למערכת-הבחירות סוערת.

בשבוע הבא הוא יתייצב להתמודדות במרכז חרות, כשהוא מחזיק בנכסים בלתי-מבטלים. אין בהם די כדי לנצח, בשלב זה, אבל אי-אפשר יהיה שלא להתחשב בו, ולהרחיק אותו כל-כך נקלות מתפקיד-ביצוע.

שרון מהווה איום רציני, ואנשי שמיר יודעים זאת היטב.

הצהרה נגד שרון

הצהרתו של שרון השבוע, שבגין הוא מנהיג התנועה, ושיש לשרון עברו את המקום הראשון בשימרון.

בגין שונא את שרון, אך אינו מסוגל למסור הצהרה נגדו — שפיזור נטש את נבון מפני שהתייאש ממנו — פרס ניצח באמנות התככים

היתה, אפוא, מעשה ציני מחושב. שרון יודע היטב שבגין אינו מסוגל לזוז, ובוראי שלא ישתתף באורח משמעותי במסע הבחירות. אך היה לו הישג מיידי וחשוב. הוא הופיע בחרות כנאמנו הראשון של בגין, והעניק לגיטימציה להתמודדות שלו עם שמיר.

חרות היתה תמיד מבוססת על עיקרון-המנהיג, וחבריה, בעיקר הוותיקים, ממש מותנים להתייצב מאחורי המנהיג נגד איום חיצוני או פנימי. שרון מנסה להטביע בתודעת חברי מרכז חרות את הכרה שהוא חותר לראשות הממשלה, ואילו הנהגת התנועה היא עדיין נחלתו של בגין. בכך הנחית מהלומה מחושבת על שמיר, עירער את מעמדו ואת יוקרתו, ועדיין שמר על מעמדו של חבר-תנועה נאמן לדרך ולמנהיג המקורי, האהוב על חברי-השורה.

לוי עומד לפני החלטה קשה. אין ספק ששרון עירער, כמשך השנה האחרונה, את נכסי-כוחו של לוי

על לוי אשכול ופינתם ספיר. קשה מאוד להתוכח אתם.

קלף אלקטוראלי

אין ספק שניטרולם של שני היריבים, יצחק נבון ויצחק רבין, מהווה את המיכצע הפוליטי המתוחכם של השנה. פרס מיוג אמצעים פוליטיים, כמו הבטחות לאנשי-רבין לשמור על מעמדו, וכך קטנה המוטיבציה שלהם לצאת להתמודדות נוספת, כימעת חסרת-סיכויים, עם אמצעים פסיכולוגיים, שלחצו עד הסוף את אישיותו החלשה של נבון.

פרס הצליח לנטרל את מחנה נבון, בכך שמעך, ממש ברעף האחרון, את מזכיר מחוז תל-אביב, ח"כ אליהו שפיזור למחנה שלו.